

Załącznik do uchwały Nr.....

Rady Gminy Sicienko

z dnia 29 marca 2017 roku

GMINNY PROGRAM WSPIERANIA RODZINY NA LATA 2017-2019

I. WPROWADZENIE

Rodzina to podstawowa komórka społeczna, która kształtuje osobowość człowieka, jego system wartości, poglądy, styl życia. Rodzice czy opiekunowie są wzorem dla dzieci. Rodzice powinni zapewnić bezpieczeństwo swoim dzieciom. Dom rodzinny jest pierwszym i nadrzędnym środowiskiem wychowawczym w życiu dziecka, które dla swojego prawidłowego rozwoju potrzebuje zapewnienia miłości, poczucia bezpieczeństwa i zaspokojenia jego potrzeb. Pomyślny rozwój dziecka jest możliwy w prawidłowo funkcjonującej rodzinie. Dlatego, jeśli w funkcjonowaniu rodziny pojawiają się dysfunkcje, instytucje i służby zobligowane są do podjęcia na jej rzecz określonych działań zapobiegających jej dezintegracji. Rodzina dysfunkcyjna, to rodzina, w której występują istotne nieprawidłowości w zaspokajaniu podstawowych potrzeb biologicznych i psychospołecznych dziecka. Problemy w takich rodzinach często są złożone, mają charakter wielopokoleniowego procesu, który ciężko rodzinie przerwać własnymi siłami. Choroba alkoholowa, przemoc w rodzinie, niewydolność w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, to główne problemy dezorganizujące życie rodzin, którym często towarzyszy problem ubóstwa czy długotrwałego bezrobocia. Dlatego rodziny dysfunkcyjne wymagają stałego monitorowania przez pracowników socjalnych, pedagogów szkolnych, pracowników służby zdrowia, policji, kuratorów sądowych i przedstawicieli innych instytucji, które mają kontakt z rodziną oraz podejmowania działań na rzecz rodziny w oparciu o sprecyzowany plan działania. Ponadto, praca z rodziną powinna być prowadzona przez odpowiednio przygotowaną kadre, kompetentną i obiektywną oraz podejmowana możliwie jak najwcześniej. Umieszczenie dziecka w pieczy zastępczej nie oznacza rozwiązania problemu rodziny. Z uwagi na więzi emocjonalne dziecka z rodziną i środowiskiem konieczne jest motywowanie rodziców i opiekunów do zmian oraz praca prowadząca do stworzenia prawidłowych warunków rozwoju dziecka w rodzinie naturalnej i jego powrót do domu. Praca z rodziną przedstawicieli służb społecznych powinna być połączona ze wsparciem z otoczenia tej rodziny, w tym również bliższych i dalszych krewnych oraz aktywnością własną ze strony rodziny. Należy zauważyć, że wspieranie rodziny, to jednocześnie rozwój i wzmacnianie społeczności lokalnej. W rodzinie bowiem dorastają kolejne pokolenia, kształtuje się „kapitał ludzki”, który w przyszłości będzie tworzył społeczeństwo i wpływał na tempo jego rozwoju.

Organizując różnorodne formy wsparcia na rzecz rodziny wieloproblemowej, należy docenić i konsekwentnie realizować zasadę podstawowej roli opiekuńczej i wychowawczej rodziny w rozwoju dziecka. Zamiast zastępować rodzinę w jej funkcji opiekuńczo-wychowawczej, należy ją wspierać i wspomagać tak, aby przywrócić prawidłowe funkcjonowanie. Stąd też założeniem Programu jest wsparcie rodziny naturalnej już na etapie, kiedy zaczynają się problemy.

Gmina jest odpowiedzialna za organizację wsparcia rodziny i pieczy zastępczej. Bardzo ważną funkcję w zapobieganiu umieszczeniu dzieci w pieczy zastępczej pełni profilaktyka i wieloaspektowa praca z rodziną, np. poprzez przydzielenie jej asystenta rodziny. Termin „asystent” został wprowadzony od słowa „asysta”, które jest określeniem na osobę towarzyszącą komuś, współobecną, pomagającą, będącą w pogotowiu. Asystentura to kompleksowe działanie polegające na towarzyszeniu z zachowaniem profesjonalnych relacji.

Towarzyszenie to opiera się na indywidualnym podejściu do sytuacji osoby wspieranej w czasie, jakiego ona potrzebuje, aby dokonać zmian w swoim życiu, na nowo odzyskać wiarę we własne siły i włączyć się aktywnie w życie społeczne. Istotą towarzyszenia, które jest odmienne od innych metod w poradnictwie rodzinnym czy zawodowym, jest zapewnienie indywidualności przez poszukiwanie rozwiązań dostosowanych do potrzeb konkretnej osoby oraz uczestniczenie w ich wdrażaniu w środowisku życia klienta. Podstawą tej metody jest współdziałanie, tzw. „wspólne wędrowanie” asystenta i osoby wspieranej, oparte na wymianie myśli i budowaniu wzajemnego zaufania. Osoba czy rodzina mierząca się z problemami, czasem zraniona i żyjąca na marginesie życia społecznego nie jest w stanie przyjąć pomocy bez nawiązania relacji, w której poczuje się bezpiecznie. Praca metodą asystowania ma za zadanie dać wsparcie psychiczne, oparcie osobowe. Ma nieść przekonanie, że w kryzysie, w jakim znalazła się ta osoba, nie pozostaje sama, ale jest ktoś kto pomoże poszukać zasobów w nim samym i otoczeniu niezbędnych do pokonania trudności, zademonstruje jak przechodzić przez zawity labirynt różnego rodzaju procedur, instytucji czy nowych sposobów reagowania na codzienne sytuacje, pomoże odbudować więzi społeczne oraz pokaże jak korzystać z dóbr kultury.

Asystenta i rodzinę, której towarzyszy musi łączyć wspólny cel, muszą współpracować na każdym etapie „wspólnego wędrowania”. Współpraca to działanie osób, których łączy wspólny cel, choć każda z nich może mieć inne kompetencje i zadania. Człowiek zaproszony do współpracy (zamiast do wykonywania poleceń specjalistów, których sensu nie rozumie) rokuje, że przy odpowiednim wsparciu zacznie dążyć do konstruktywnych zmian.

Asystowanie to strategia pomocy skoncentrowana na osobie wspieranej, gdzie tempo procesu doradczego dostosowane jest do możliwości aktywowania mechanizmów radzenia sobie i wykorzystywania zasobów poznawczych jednostki. Ma charakter podmiotowy poprzez nastawienie na indywidualne potrzeby i oczekiwania podopiecznego.

Program wspierania rodziny i rozwoju pieczy zastępczej w Gminie Sicienko na lata 2017-2019 opracowany został w oparciu o założenia Ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej z dnia 9 czerwca 2011 roku.

Zapisy przytoczonej Ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej realizuje w Gminie Sicienko Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sicienku (GOPS). Jest on jednostką organizacyjną utworzoną przez Radę Gminy Sicienko, finansowaną w formie jednostki budżetowej i nie posiadającą osobowości prawnej.

GOPS działa w szczególności na podstawie:

- ustawy z dnia 08.03.1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2016 r. poz.446 z późn.zm.)
- ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (j.t. Dz.U. z 2016 r. poz.930 z późn. zm.)
- ustawa z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (j.t. Dz.U. z 2016 r. poz.575 z późn. zm.)
- ustawa z dnia 4 listopada 2016 roku o wspieraniu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (j.t. Dz. U. z 2016 r. poz.1860)

Program realizowany jest zgodnie z celami:

- Programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie na lata 2017-2020;
- Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na terenie Gminy Sicienko w latach 2007-2017.

Program uwzględnia lokalne uwarunkowania i nakreśla działania w perspektywie trzyletniej. Nadrzędnym ich celem jest wspieranie rodziny w jej opiekuńczo-wychowawczej roli względem dzieci oraz zapewnienie dzieciom pieczy zastępczej oraz odpowiednich środków finansowych.

II. ADRESACI PROGRAMU

Adresatami programu są dzieci i rodziny z terenu Gminy Sienko, a w szczególności rodziny przeżywające trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, oraz rodziny, których dzieci umieszczone zostały w pieczy zastępczej. Należy przez to rozumieć, że nie chodzi tylko o rodziny, które już w chwili obecnej mają poważne problemy w wychowaniu i opiece nad dziećmi. Mając na uwadze szeroko rozumianą profilaktykę należy objąć monitoringiem i wsparciem początkujących klientów GOPS, aby uniknąć w przyszłości rozłamu rodzin poprzez umieszczenie dzieci w pieczy zastępczej.

Kluczową przesłanką skierowania asystenta do rodziny jest niewłaściwy sposób wypełniania funkcji opiekuńczo-wychowawczej przez rodziców dzieci oraz przeżywanie trudności w codziennym funkcjonowaniu. W dobrze działającej rodzinie, związek między rodzicami a dziećmi, jest oparty na bliskości, intymności, miłości, szacunku i przyjaźni. Załączkiem destrukcji mogą być różnego rodzaju uzależnienia, przemoc, wyuczona bezradność czy choroba. Problemy wychowawcze z dziećmi pojawiają się jako objaw i skutek tych zjawisk.

Asystent rodziny powinien być kierowany do rodzin, co do których istnieje prawdopodobieństwo dokonania zmian i wyeliminowania destrukcyjnych zachowań względem dzieci w okresie około 3 lat.

Niniejszy program jest też kierowany do kobiet w ciąży i ich rodzin, ze szczególnym uwzględnieniem kobiet w ciąży powikłanej oraz w sytuacji niepowodzeń położniczych. W powyższych rodzinach, w razie potrzeby, asystent rodziny będzie koordynował poradnictwo w zakresie: przewycięzania trudności w pielęgnacji i wychowaniu dziecka, wsparcia psychologicznego, pomocy prawnej (w szczególności w zakresie praw rodzicielskich i uprawnień pracowniczych), dostępu do rehabilitacji społecznej i zawodowej oraz świadczeń opieki zdrowotnej. Warunkiem otrzymania takiej pomocy jest stwierdzenie w zaświadczeniu lekarza ubezpieczenia zdrowotnego, posiadającego specjalizację II stopnia lub specjalisty w dziedzinie: położnictwa i ginekologii, perinatologii lub neonatologii, ciężkiego i nieodwracalnego upośledzenia albo nieuleczalnej choroby zagrażającej życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu.

III. DIAGNOZA

Diagnoza dotycząca rodzin mających problemy opiekuńczo-wychowawcze została dokonana w oparciu o dane Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sicienku.

Rok	2014	2015	2016
Ilość rodzin korzystających z pomocy GOPS	289	269	282
Ilość osób w rodzinach	846	774	754
Ilość rodzin, w których występuje bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego	59	48	41
Ilość osób w tych rodzinach	250	214	172
Ilość rodzin w których występuje alkoholizm	45	50	56
Ilość osób w tych rodzinach	122	136	138
Ilość rodzin w których występuje przemoc	7	2	4
Ilość osób w tych rodzinach	30	9	15

Z analizy sprawozdań MPIPS-03 R zaprezentowanych w powyższej tabeli wynika, że liczba rodzin korzystających z pomocy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sicienku ma tendencję zniżkową. Natomiast w roku 2016 nastąpił wzrost liczby osób korzystających z pomocy tutaj. Ośrodka. Jednak należy zaznaczyć, że analiza dotyczy tylko rodzin korzystających z pomocy społecznej. Natomiast niniejszy program jest kierowany do wszystkich mieszkańców gminy, również tych, którzy nie korzystają z pomocy tutaj. Ośrodka, a mają problemy w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych. Wśród rodzin korzystających z pomocy społecznej, liczba rodzin, w których występuje bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego ma tendencję spadkową. Z powyższego wynika, że zmniejszyła się liczba rodzin dysfunkcyjnych korzystających z pomocy tutaj. Ośrodka, czyli został uzyskany zakładany rezultat Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2014-2016. Rodziny, w których zdiagnozowano problem nadużywania alkoholu utrzymuje się na podobnym poziomie. Natomiast zjawisko występowania przemocy w rodzinie jest zmienne. Jest to między innymi spowodowane prowadzeniem procedury Niebieskich Kart, po zamknięciu których przemoc w rodzinie nie jest definiowana. Natomiast zdarzają się sytuacje, że przemoc w rodzinie po jakimś czasie pojawia się ponownie. Poza tym jest wiele rodzin, w których występuje zjawisko przemocy, jednak nie jest on ujawniany i statystyki go nie ujmuje.

Wszystkie te problemy występujące w rodzinach mają negatywny wpływ na ich funkcjonowanie i właściwie wypełnianie obowiązków wynikających z roli rodzicielskiej. W 2013 roku w pieczy zastępczej przebywało łącznie 18 dzieci z 6 rodzin, w tym 14 w placówkach opiekuńczo-wychowawczych i 4 w rodzinach zastępczych.

W latach 2014 i 2015 z terenu Gminy Sicienko w placówkach opiekuńczo-wychowawczych przebywało łącznie 11 dzieci. W miesiącu marcu 2014 roku jedno dziecko powróciło do rodziny biologicznej, natomiast w październiku 2015 roku matka z dzieckiem opuściła placówkę opiekuńczo-wychowawczą i założyła swoją rodzinę.

W roku 2014 dziewięcioro dzieci przebywało w rodzinach zastępczych. W listopadzie 2014 roku dwoje dzieci przebywających w zawodowej rodzinie zastępczej powróciło do rodziny biologicznej. Przez cały rok 2014 i 2015 w pieczy zastępczej przebywało łącznie 20 dzieci (w placówkach opiekuńczo-wychowawczych i rodzinach zastępczych). Natomiast w 2015 roku w pieczy zastępczej przebywało łącznie 21 dzieci (11 dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych i 10 dzieci w rodzinach zastępczych). W marcu 2015 roku jedno dziecko przebywające w zawodowej rodzinie zastępczej powróciło do rodziny biologicznej.

Jak wynika z powyższej analizy umieszczenie dzieci w pieczy zastępczej w powyższym okresie miało tendencję zwykłą i jest to zjawisko niepokojące. Nadal stosunkowo mało dzieci wraca z pieczy zastępczej do rodzin biologicznych. Są to dzieci z rodzin bezradnych w sprawach opiekuńczo-wychowawczych, które nie współdziałają w rozwiązywaniu trudnej sytuacji życiowej, często zagrożonych alkoholizmem i przemocą. Część tych dzieci mogłaby pozostać w rodzinach biologicznych, gdyby odpowiednio wcześniej zostały one objęte wsparciem asystenta. Należy jednak zaznaczyć, że ograniczone środki finansowe nie pozwalały na zatrudnienie asystenta w odpowiednim wymiarze czasu. Niechęć rodzin do zmiany sytuacji życiowej i postawa roszczeniowa mają też ogromne znaczenie w funkcjonowaniu rodzin.

Od miesiąca listopada 2012 roku GOPS zatrudnia asystenta rodziny. W roku 2013 roku z pomocy asystenta skorzystało 11 rodzin (łącznie 35 dzieci). W roku 2014 asystent rodziny pracował z 17 rodzinami (łącznie 36 dzieci), trzy z nich zostały zobligowane do pracy z asystentem rodziny na mocy postanowienia sądu rodzinnego. Przez cały rok 2015 Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sicienku zatrudniał asystenta rodziny na podstawie umowy o pracę (1 etat), w ramach zadaniowego czasu pracy, a od lipca 2015 roku dodatkowo tutaj. Ośrodek zatrudnił asystenta na umowę zlecenie. Zatrudnienie dodatkowego asystenta wynikało z zapotrzebowania i z konieczności wynikających z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, z której wynika, że liczba rodzin, z którymi jeden asystent rodziny może w tym samym czasie prowadzić pracę, jest uzależniona od stopnia trudności wykonywanych zadań, jednak nie może przekroczyć 15 (art.15 ust.4 w/w ustawy). W przeciągu całego 2015 roku asystenci pracowali łącznie z 20 rodzinami (42 dzieci), z czego 6 rodzin zostało zobligowane do pracy z asystentem rodziny na mocy postanowienia sądu rodzinnego. W 2016 roku GOPS zatrudniał asystenta rodziny na podstawie umowy o pracę. W 2016 roku asystent rodziny pracował

z 18 rodzinami (32 dzieci), z czego 6 rodzin zostało zobligowanych do pracy z asystentem rodziny na podstawie postanowienia sądu rodzinnego.

IV. ZASOBY

Instytucje i organizacje realizujące zadania mieszczące się w zakresie wspierania rodziny oraz inne pełniące funkcje wspierające:

1. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sicienku.
2. Urząd Gminy w Sicienku.
3. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Sicienku.
4. Gminny Zespół Interdyscyplinarny w Sicienku.
5. Gminny Ośrodek Kultury w Sicienku.
6. Placówki oświatowe z terenu Gminy Sicienka.
7. Placówki służby zdrowia z terenu Gminy Sicienka.
8. Policja.
9. Organizacje pozarządowe.
10. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Bydgoszczy.
11. Miejski Ośrodek Pomocy społecznej w Bydgoszczy Dział Rodzinnej Pieczy Zastępczej.

Możliwości programu wspierania rodziny:

- edukacja rodziców,
- wprowadzenie asystenta do rodzin przeżywających trudności w wypełnieniu funkcji opiekuńczo-wychowawczych,
- podnoszenie kwalifikacji przez asystenta rodzin i pracowników socjalnych,
- możliwość zapobiegania sytuacjom kryzysowym,
- współpraca rodzin dysfunkcyjnych w rozwiązywaniu ich trudnej sytuacji życiowej,
- podejmowanie wspólnych działań przez różne organizacje.

Zagrożenia systemu wspierania rodziny:

- brak wzorców osobowych w rodzinach dysfunkcyjnych,

- niechęć członków rodzin do zmiany postępowania, współpracy ze specjalistami,
- wzrost liczby rodzin z problemami opiekuńczo-wychowawczymi,
- niewystarczające środki finansowe,
- niespójność przepisów oraz ich niedostosowanie do faktycznych potrzeb,
- zaburzona komunikacja między różnymi instytucjami działającymi na rzecz dzieci i rodziny oraz z organizacjami pozarządowymi,
- małe zaangażowanie środowiska w pomoc rodzinom przeżywającym trudności opiekuńczo-wychowawcze,
- brak mieszkań chronionych i socjalnych.

V. ZADANIA

Do zadań własnych gminy określonych w art.176 pkt 1 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej należy opracowanie i realizacja 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny. Program ten ma na celu zapewnienie każdemu dziecku prawa do stabilnego, trwałego i rodzinnego środowiska wychowawczego. Zakłada się, że realizacja Programu spowoduje zminimalizowanie umieszczeń dzieci w pieczy zastępczej oraz umożliwi im powrót do rodzin biologicznych. Zadania ujęte w programie zmierzają w kierunku wspierania rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych celem przywrócenia rodzinie zdolności do prawidłowego wypełniania ról społecznych.

Opierając się na założeniach ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej gmina rozszerzyła działalność, m.in. o zatrudnienie asystenta rodziny. Wdrożenie programu asysty rodzinnej ma na celu wsparcie rodzin w prawidłowym ich funkcjonowaniu i wychowywaniu dzieci tak, aby nie musiały one opuszczać swojego naturalnego środowiska, a w przypadku dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej, umożliwić dzieciom jak najszybszy powrót do domu rodzinnego. Rola asystenta rodziny zaczyna się już na etapie profilaktyki i polega na aktywnym wspieraniu rodziny. Zadaniem asystenta jest całościowe wspieranie rodzin zagrożonych różnego rodzaju dysfunkcjami w celu niedopuszczenia do oddzielenia dziecka od rodziny. Aby skutecznie zapobiegać dysfunkcji rodziny koniecznością jest zaangażowanie wszystkich instytucji, które wspierają rodzinę. Najważniejszą sprawą jest zapewnienie odpowiednich warunków rozwoju dla dzieci i młodzieży w taki sposób, aby zapobiegać powielaniu nieprawidłowych wzorców z przeszłości. Pozostawienie rodziny bez fachowego wsparcia i pomocy specjalistycznej może spowodować wzrost zjawiska dalszej ich degradacji. Priorytetowym celem niniejszego programu jest zapewnienie dziecku prawa i możliwości rozwijania się w rodzinie naturalnej.

Realizacja 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny sprowadza się do zapewnienia rodzinie przeżywającej trudności opiekuńczo-wychowawcze wsparcia i pomocy asystenta rodziny oraz dostępu do specjalistycznego poradnictwa (psychologicznego, prawnego, pedagogicznego). Proponowane działania mają za zadanie wesprzeć rodzinę dysfunkcyjną w wypełnianiu jej podstawowych funkcji wykorzystując w pierwszej kolejności zasoby i możliwości własne rodziny.

Celem głównym programu jest skuteczny system opieki nad dzieckiem i rodziną sprzyjający właściwemu jej rozwojowi w Gminie Sicienko.

Cele szczegółowe:

1. Wspieranie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.
2. Ograniczanie sytuacji kryzysowych w rodzinach dysfunkcyjnych.
3. Rozwój usług i form wsparcia na rzecz rodzin.
4. Usprawnienie współpracy podmiotów działających na rzecz rodziny przeżywającej trudności opiekuńczo-wychowawcze.
5. Zwiększenie świadomości rodzin w zakresie oferowanych form wsparcia.

Cel szczegółowy 1
Wspieranie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.

Lp.	Działania	Realizatorzy	Wskaźniki
1	Wspieranie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych przez asystenta rodziny	-GOPS	-liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny, -liczba zatrudnionych asystentów
2	Prowadzenie konsultacji i poradnictwa specjalistycznego (psycholog, psychiatra, radca prawny) w rodzinach wymagających pomocy specjalistów	-GOPS, -placówki oświatowe, -służba zdrowia, -Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Sicienku -Urząd Gminy w Sicienku	-rodzaj i forma udzielonego poradnictwa specjalistycznego, -liczba udzielonych konsultacji i porad
3	Zabezpieczenie środków finansowych na pobyt dzieci w pieczy zastępczej	-Urząd Gminy w Sicienku, -GOPS	-wysokość środków poniesionych przez gminę na pobyt dzieci w pieczy zastępczej, -liczba dzieci kierowanych do pieczy zastępczej, -liczba dzieci przebywających w pieczy

			zastępczej,
4	Wspieranie w zaspokajaniu podstawowych potrzeb dzieci i rodzin poprzez świadczenia pieniężne i niepieniężne (w tym praca socjalna)	-GOPS	-liczba rodzin, która uzyskała pomoc w formie pieniężnej i niepieniężnej, -liczba rodzin, która uzyskała pomoc w formie pracy socjalnej
5	Organizowanie usług opiekuńczych w rodzinach wymagających tej formy pomocy	-GOPS	-liczba rodzin, którym udzielono pomocy w formie usług opiekuńczych, w tym dla osób z zaburzeniami psychicznymi
6	Prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka w rodzinach przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych	-GOPS	-liczba rodzin objętych monitoringiem
7	Pomoc kobietom w ciąży powikłanej i ich rodzinom oraz w sytuacji niepowodzeń położniczych	-GOPS	-liczba rodzin korzystających z pomocy asystenta rodziny
8	Pomoc rodzinom, w których dzieci zostały umieszczone w pieczy zastępczej w stworzeniu odpowiedniego środowiska wychowawczego w celu umożliwienia powrotu dzieciom do rodzin biologicznych	-GOPS	-liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny, -liczba dzieci powracających z pieczy do rodzin biologicznych
9	Praca socjalna, edukacja rodziców/opiekunów	-GOPS, -placówki oświatowe, -Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Sicienku	-liczba rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych objętych pomocą w formie pracy socjalnej, -liczba rodziców/opiekunów uczestniczących w kursach/szkoleniach organizowanych przez szkołę

Cel szczegółowy 2

Ograniczanie sytuacji kryzysowych w rodzinach dysfunkcyjnych.

Lp.	Działania	Realizatorzy	Wskaźniki
1	Monitorowanie sytuacji i wspieranie rodzin przez kuratorów sądowych dla nieletnich	-GOPS, -sądy	-liczba nadzorów kuratorów rodzinnych
2	Działania Zespołu Interdyscyplinarnego i grup roboczych w Gminie Sicienko	-GOPS, -Zespół Interdyscyplinarny w Sicienku	-liczba wszczętych procedur „Niebieskiej Karty”, -liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny, wobec których odbywały się posiedzenia grup roboczych
4	Motywowanie do podjęcia leczenia odwykowego	GOPS, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Sicienku	-liczba osób, które podjęły leczenie odwykowe, -liczba wniosków złożonych do komisji, -liczba wniosków złożonych do sądu o przymusowe leczenie odwykowe
5	Organizowanie różnorodnych form edukacyjnych dla rodziców i dzieci	-placówki oświatowe -Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Sicienku	-liczba rodziców i uczniów korzystających z programów profilaktycznych

Cel szczegółowy 3

Rozwój usług i form wsparcia na rzecz rodzin.

1	Realizacja wsparcia rodzin przeżywających trudności opiekuńczo-wychowawcze z asystentem rodziny	-GOPS	-liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny
2	Prowadzenie działalności profilaktycznej w ramach realizowanych programów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży oraz rodziców i opiekunów	-placówki oświatowe	-liczba programów profilaktycznych, -liczba uczniów i rodziców/opiekunów, jaka skorzystała z programów profilaktycznych
3	Promowanie zdrowego trybu życia, wzmacnianie więzi rodzinnych.	-GOPS -szkoła zdrowia, -Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Sicienku, -szkoły	-liczba zorganizowanych spotkań/konferencji/programów profilaktycznych

Cel szczegółowy 4

Usprawnienie współpracy podmiotów działających na rzecz rodziny przeżywającej trudności opiekuńczo-wychowawcze.

Lp.	Działania	Realizatorzy	Wskaźniki
1	Organizowanie spotkań, konferencji dla przedstawicieli podmiotów lokalnych działających na rzecz rodzin (kuratorów, pracowników socjalnych, asystentów rodziny, pedagogów pielęgniarek, policjantów i innych specjalistów)	-GOPS, -Gminna Komisja rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Sicienku	-liczba odbytych szkoleń przez pracowników służb społecznych
2	Stworzenie skutecznego i sprawnego przepływu informacji poprzez wykorzystanie strony internetowej GOPS w Sicienku	-GOPS, -sądy, -Komisariat Policji w Koronowie, -placówki oświatowe	-liczba zorganizowanych spotkań, konferencji dotyczących profilaktyki rodziny
3	Udział asystenta rodziny w szkoleniach, warsztatach podnoszących kwalifikacje zawodowe	-Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej	-liczba szkoleń, w których uczestniczył asystent rodziny
4	Współpraca z koordynatorami rodzinnej pieczy zastępczej, w szczególności w zakresie wspierania rodzin biologicznych w staraniach o powrót dziecka do domu rodzinnego	-GOPS, -Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Bydgoszczy	-liczba dzieci powracających do rodzin biologicznych
5	Wzmocnienie współpracy na rzecz rodziny, pracowników socjalnych i asystenta rodziny z pedagogami, kuratorami i innymi specjalistami	-GOPS, -placówki oświatowe, -sądy	-liczba zorganizowanych spotkań na rzecz pracy z rodziną

Cel szczegółowy 5

Zwiększenie świadomości rodzin w zakresie oferowanych form wsparcia.

Lp.	Działania	Realizatorzy	Wskaźniki
1	Uświadomienie rodzin, mieszkańców Gminy Sicienka o roli podmiotów działających na rzecz rodziny, w tym asystenta rodziny	-GOPS, -Urząd Gminy w Sicienku	-liczba broszur informacyjnych
2	Organizowanie spotkań, konferencji lub seminariów dotyczących problematyki rodziny oraz podmiotów działających na rzecz rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej	-GOPS, -Urząd Gminy w Sicienku	-liczba spotkań, konferencji lub seminariów dotyczących problematyki rodziny
3	Upowszechnianie sprawdzonych rozwiązań we współpracy ze specjalistami przez asystentów rodziny oraz pracowników socjalnych	-GOPS	-liczba ulotek/broszur informacyjnych, -liczba rodzin objętych pomocą w formie pracy socjalnej

Oczekiwane rezultaty prowadzonych działań:

1. Podniesienie poziomu profesjonalnych form pomocy rodzinie w środowisku.
2. Połączenie działań różnych grup społecznych, organizacji pozarządowych, instytucji.
3. Zapewnienie profesjonalnej pomocy dziecku i rodzinie.
4. Wzrost kompetencji opiekuńczo-wychowawczych w rodzinach dysfunkcyjnych.
5. Podniesienie świadomości z zakresu planowania i funkcjonowania rodziny.
6. Zmniejszenie liczby rodzin dysfunkcyjnych.
7. Ograniczenie liczby dzieci umieszczanych w pieczy zastępczej.
8. Podjęcie próby powrotu jak największej liczby dzieci z pieczy zastępczej do rodziny biologicznej.

Gminny Program Wspierania Rodziny zakłada tworzenie sprzyjających warunków do poprawy funkcjonowania rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych. Niezbędne jest systematyczne podnoszenie świadomości społecznej w zakresie przyczyn i skutków dezintegracji rodzin i promowanie rodzinnego stylu życia. Adresatami niniejszego Programu są rodziny dysfunkcyjne, korzystające z pomocy społecznej, ale również te, które dopiero wchodzą do systemu pomocy społecznej. Przede wszystkim chodzi o to, by w przyszłości uniknąć konieczności umieszczania dzieci w pieczy zastępczej. Najczęstsze problemy występujące w tych rodzinach to: ubóstwo, bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, bezrobocie, niepełnosprawność lub długotrwała choroba, ale głównie alkoholizm czy przemoc (niestety również wobec dzieci).

Należy nadmienić, że powodzenie realizacji Programu w dużym stopniu uzależnione będzie od współpracy wszystkich służb działających na rzecz dziecka i rodziny. Od zintegrowania działań zależeć bowiem będzie zminimalizowanie umieszczania dzieci w pieczy zastępczej. Współdziałanie wszystkich instytucji, a przede wszystkim chęć zmiany w rodzinach dysfunkcyjnych, może zapewnić dzieciom pozostanie w rodzinach naturalnych, w których dzieci powinny mieć prawo się rozwijać i wychowywać.

VI. FINANSOWANIE

Finansowanie gminnego programu wspierania rodziny na lata 2017-2019 będzie odbywać się w ramach środków budżetu Gminy Sienko, środków ujętych w budżecie GOPS w Sienku oraz środków pozabudżetowych pozyskanych z innych źródeł.

VII. MONITORING I EWALUACJA

Koordynatorem 3-letniego gminnego programu wspierania rodziny na lata 2017-2019 jest Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sicienku, który będzie gromadził i analizował dane uzyskane od wszystkich realizatorów programu. Monitorowanie programu odbywać się będzie poprzez przedkładanie Wójtowi Gminy Sienko sprawozdania z jego realizacji. Sprawozdania będą przedkładane corocznie do 30 kwietnia za poprzedni rok kalendarzowy.